

ความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลก
ขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
ในภาคเหนือตอนบน*

THE FEASIBILITY OF THE PROJECT TO NOMINATE KRUBA SRIVICHAI AS
A UNESCO WORLD PERSON UNDER THE OPERATION OF THE PROVINCIAL
CULTURAL OFFICE IN THE UPPER NORTHERN REGION

พศิษฐ์ ศุภศิริเรืองชัย, สุรพล สุยะพรหม, เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ
Parsit Suparsiriruangchai, Surapon Suyaprom, Kiattisak Suklueang
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Corresponding Author E-mail: parsit4884@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลก 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลก และ 3. นำเสนอแนวทางของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบนทำการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยนำมาสนทนากลุ่มเฉพาะเพื่อยืนยันผลการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลก พบว่า 2.1 ปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์ บุคคล เงินทุน ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนาย ได้ร้อยละ 44.8 (Adj. $R^2=0.448$) 2.2 หลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย วิมังสา ฉันทะ วิริยะ และจิตตะ ตามลำดับส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 58.7 (Adj. $R^2=0.587$) 3. แนวทางของโครงการเสนอชื่อครุบาศรีวิชัย

เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน พบว่า การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกในครั้งนี้มีการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 เข้ากับการนำปัจจัยบริหารจัดการมาเป็นพื้นฐานและบูรณาการร่วมกันกับหลักอิทธิบาท 4 เพื่อให้โครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกมีความเป็นไปได้อย่างมาก

คำสำคัญ: โครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย; บุคคลสำคัญของโลก; องค์การยูเนสโก; สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

Abstract

Objectives of this research papers were: 1. to study the feasibility of the project for nominating Kruba Srivichai as a World Person of Honor, 2. to study factors affecting the feasibility of the project for nominating Kruba Srivichai as a World Person of Honor; and 3. to propose guidelines for the project for nominating Kruba Srivichai as a World Person of Honor under the supervision of the Provincial Cultural Office in the Upper Northern Region. Both quantitative and qualitative research were conducted. The results were then synthesized and used in focus group discussions to confirm the findings.

The results revealed that: 1. The overall feasibility of the project for nominating Kruba Srivichai as a World Person of Honor was high. 2. Factors affecting the feasibility of the project for nominating Kruba Srivichai as a World Person of Honor were: 2.1 Organizational management factors; including materials, personnel, and funding, significantly influenced the feasibility of the project for nominating Kruba Srivichai as a World Person of Honor at the 0.05 level, with a combined predictive value of 44.8 percent ($\text{Adj. } R^2 = 0.448$). 2.2 The Four Bases of Iddhipada, consisting of Vimamsa, Chanda, Viriya, and Citta, respectively, influenced the project's feasibility at statistically Significant level at the 0.05, jointly predicted the project at 58.7 percent ($\text{Adj. } R^2 = 0.587$). 3. The guidelines of the project for nominating Kruba Srivichai to be an important person of the world by UNESCO under the operation of the Provincial Cultural Office in the Upper Northern Region was found that the feasibility study of the project for nominating Kruba Srivichai to be an important person of the world this time had integrated the 4 principles of Iddhipada with the use of management factors as a foundation and integrated together with the Iddhipada 4 to make the project for

nominating Kruba Srivichai to be an important person of the world by UNESCO very feasible.

Keywords: Project for Nominating Kruba Srivichai; World Person; UNESCO; Provincial Cultural Office

บทนำ

การเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเป็นบุคคลสำคัญของโลก จำเป็นต้องจัดทำเอกสารแสดงความโดดเด่นทั้งในระดับชาติและนานาชาติ โดยเฉพาะหลักฐานที่ยืนยันว่าท่านได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นประเด็นท้าทาย (ขวัญชีวัน บัวแดง, 2567) จุดเด่นสำคัญของครูบาฯ มี 5 ประการ ได้แก่ 1. การยืนหยัดแนวทางล้านนาดั้งเดิมที่แยกศาสนจักรออกจากอาณาจักร 2. การธำรงรักษาการปฏิบัติทางศาสนาตามประเพณีท้องถิ่น 3. การบูรณะศาสนสถานตามศรัทธาประชาชน 4. การเผยแพร่คำสอนและคัมภีร์อักษรธรรมพื้นเมือง และ 5. การสร้างศิษย์สืบทอดแนวทางปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสากลด้านการอนุรักษ์อัตลักษณ์และวัฒนธรรม การเสริมพลังชุมชน และการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ของยูเนสโกมุ่งเน้นบุคคลสำคัญในสาขาการศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และการสื่อสาร ซึ่งความโดดเด่นของครูบาฯ อาจไม่ตรงกับสาขาใดโดยตรง เนื่องจากท่านเป็นบุคคลสำคัญเชิงประวัติศาสตร์และจิตวิญญาณของภูมิภาคที่สะท้อนพลวัตการสร้างรัฐชาติ ข้อความในคัมภีร์ใบลาน เช่น สุวณฺณสังข์ (พ.ศ. 2470) แสดงให้เห็นปณิธานที่ยึดมั่นในพระพุทธศาสนาแบบล้านนา (ขวัญชีวัน บัวแดง, 2567)

ครูบาศรีวิชัยเป็นพระนักพัฒนาที่ได้รับการยกย่องจากประชาชน ด้วยศิลาจารวัตรที่เคร่งครัดและความสามารถในการบูรณะศาสนสถาน แม้ถูกอภิกรรมและสอบสวนหลายครั้ง แต่ท่านยังคงเป็นแบบอย่างแห่งความอ่อนโยนและการทำงานเพื่อสาธารณะ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน, 2565) การรำลึกถึงพระคุณของท่านได้เกิดจากการร่วมมือทุกภาคส่วน ตั้งแต่ประชาชนจนถึงหน่วยงานรัฐ รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านอย่างจีน พม่า และลาวที่แสดงการสนับสนุนในอนาคต

ในปัจจุบันมีการเตรียมข้อมูลเพื่อเสนอยูเนสโกในปี 2569 โดยตั้งเป้าเฉลิมฉลองในปี 2571 (สถานีวิทย์กระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดลำพูน, 2567) ทั้งนี้ หลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ถือเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้องค์กรดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ (ที.ม. (ไทย) 10/287/218) การศึกษาค้นคว้าวิจัยจึงมุ่งวิเคราะห์การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการขับเคลื่อนโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย และสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นไปได้ในการดำเนินงานตามโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวศึกษาสภาวะการณโดยไม่มีการทดลอง โดยมีประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน จำนวน 280 คน (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน, 2567)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 165 ตัวอย่าง

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน ประกอบด้วย ผู้บริหารของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 5 คน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 6 คน ประชาชนในจังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน 3 คน กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 2 คน กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยบริหารจัดการ หลักอิทธิบาท 4 และความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน (SMART) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.933

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจากหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หลังจากนั้นผู้วิจัยจะได้ลงพื้นที่แจกและเก็บแบบสอบถามสำหรับการวิจัยกับบุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ด้วยตนเอง จำนวน 165 ตัวอย่าง และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้ทั้งหมด มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอย่างละเอียด

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มดังนี้ ผู้บริหารของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 5 คน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 6 คน ประชาชนในจังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน 3 คน นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูปหรือคน และสนทนากลุ่มเฉพาะ 9 รูปหรือคน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือข้อมูลเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา เพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกครั้งหนึ่ง

ผลการวิจัย

1. ความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบา ศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน (SMART) ในภาพรวม

ข้อ	ความเป็นไปได้ของโครงการฯ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านความเป็นไปได้ (Sensible)	4.21	0.69	มาก
2.	ด้านสามารถวัดได้ (Measurable)	4.17	0.69	มาก
3.	ด้านระบุสิ่งที่ต้องการได้ (Attainable)	4.20	0.75	มาก
4.	ด้านเป็นเหตุเป็นผล (Reasonable)	4.25	0.66	มาก
5.	ด้านเวลา (Time)	4.25	0.69	มาก
ภาพรวมความเป็นไปได้ของโครงการฯ		4.22	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดใน

ภาคเหนือตอนบน (SMART) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านเป็นเหตุเป็นผล (Reasonable) ($\bar{X}=4.25$) ด้านเวลา (Time) ($\bar{X}=4.25$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ (Sensible) ($\bar{X}=4.21$) ด้านระบุสิ่งที่ต้องการได้ (Attainable) ($\bar{X}=4.20$) และด้านสามารถวัดได้ (Measurable) ($\bar{X}=4.17$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการดำเนินงานตามโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน พบผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยบริหารจัดการในองค์กร ประกอบด้วย บุคคล เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรที่ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน

ตัวแปรปัจจัยบริหารจัดการในองค์กร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.481	.242		6.130**	.000
วัสดุอุปกรณ์ (M3)	.382	.060	.454	6.373**	.000
บุคคล (M1)	.273	.065	.300	4.217**	.000
เงินทุน (M2)	.149	.060	.190	2.009*	.046

Multiple R=.674^b, R²=.455, Adjusted R²=.448, Std. Error=.463, F=106.340, Sig.=.000
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน มี 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .448 แสดงว่า ปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรสามารถร่วมกันทำนายความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัย เพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ได้ร้อยละ 44.8 ซึ่งสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.481 + .382M_3 + .273M_1 + .149M_2$$

$$Z_Y = .454Z_{M_3} + .300Z_{M_1} + .190Z_{M_2}$$

สมมติฐานที่ 2 หลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย ฉันทะ การมีใจรักในงาน วิริยะ การสู้งาน จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ และวิมังสา การทำงานด้วยปัญญา อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อความ

เป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโก ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ดังตารางที่ 3 ตารางที่ 3 หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน

ตัวแปรหลักอิทธิบาท 4	B	Std. Error	beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.124	.24		5.516**	.000
วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา (X2_4)	.361	.02	.419	5.822**	.000
ฉันทะ การมีใจรักในงาน (X2_1)	.241	.065	.286	4.257**	.000
วิริยะ การสู้งาน (X2_2)	.181	.070	.218	2.592**	.010
จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ (X2_3)	.184	.075	.217	2.456*	.015

Multiple R=.771^c, R²=.594, Adjusted R²=.587, Std. Error = .401, F=111.509, Sig.=.000
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า หลักอิทธิบาท 4 ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .587 แสดงว่า หลักอิทธิบาท 4 สามารถร่วมกันทำนายความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ได้ร้อยละ 58.7 ซึ่งสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.124 + .361x_{2_4} + .241x_{2_1} + .181x_{2_2} + .184x_{2_3}$$

$$Z_y = .419Z_{x_{2_4}} + .286Z_{x_{2_1}} + .218Z_{x_{2_2}} + .217Z_{x_{2_3}}$$

3. แนวทางของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน มีดังนี้ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกในครั้งนี้ มีการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมความเป็นไปได้ของโครงการ ประกอบด้วย 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน การมีความสุขและจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ปฏิบัติงานด้วยความพอใจ สมครใจ และมุ่งหวังให้โครงการประสบผลสำเร็จ 2. วิริยะ การสู้งาน การปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก ขยัน อดทน และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคเพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ 3. จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ การเอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เข้าใจเป้าหมาย และการวางแผนอย่างละเอียดเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา การไตร่ตรองและตรวจสอบข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ และเปิดรับความคิดเห็นและใช้ข้อมูลหลากหลายเพื่อวางแผนและพัฒนางานโครงการอย่างรอบคอบ โดยมีการนำปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรมาเป็นพื้นฐานและบูรณาการร่วมกันกับหลักอิทธิบาท 4 เพื่อ

ส่งเสริมความเป็นไปได้ของโครงการ ประกอบด้วย 1. คน (Man) การมีบุคลากรที่เพียงพอในการบริหารโครงการ บุคลากรต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนทักษะและความสามารถในการบริหารโครงการ 2. เงินหรืองบประมาณ (Money) การจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการพัฒนาโครงการอย่างเหมาะสม ประหยัดและคุ้มค่าครอบคลุมกิจกรรมทุกด้าน 3. วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การกำหนดแนวทางการใช้งานเครื่องมือ เครื่องใช้เพื่อให้เกิดคุณภาพสูงสุดและให้สอดคล้องกับเป้าหมายโครงการ 4. การจัดการ (Management) การกำหนดกลยุทธ์การบริหารโครงการที่คำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อการบริหารโครงการ โดยทำให้เกิดความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน (SMART) นำไปสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 1. ความเป็นไปได้ (Sensible) การมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ยูเนสโกกำหนด และร่วมมือกับหน่วยงานหลายฝ่ายเพื่อให้ประสบความสำเร็จ 2. สามารถวัดได้ (Measurable) การสร้างความพึงพอใจให้กับพุทธศาสนิกชนทั่วโลก จัดทำโครงการสามารถวัดและประเมินผลออกมาเป็นตัวเลขในเชิงปริมาณได้ 3. การระบุสิ่งที่ต้องการได้ (Attainable) การลำดับขั้นตอนและแผนของกิจกรรมอย่างชัดเจน ดำเนินโครงการอยู่ในวิสัยที่ทำได้ ควบคุมได้ และสามารถทำให้สำเร็จได้จริง 4. ความเป็นเหตุเป็นผล (Reasonable) การจัดทำโครงการมีความสำคัญต่อสังคมและพุทธศาสนิกชนทั่วโลก โครงการมีเป้าหมายอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงและสถานการณ์จริง 5. เวลา (Time) โครงการมีหลายหน่วยงานเร่งดำเนินการเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนดในการเสนอชื่อให้ยูเนสโกอย่างชัดเจน

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

1. ความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน (SMART) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านเป็นเหตุเป็นผล (Reasonable) ด้านเวลา (Time) ด้านความเป็นไปได้ (Sensible) ด้านระบุสิ่งที่ต้องการได้ (Attainable) และด้านสามารถวัดได้ (Measurable) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของพงศันคร โภชากรณ์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ พบว่า การพัฒนาการบริหารจัดการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ คือ การนำหลักการบริหารจัดการตามหลัก 7S ของบริษัท McKinsey ได้แก่ 1. ด้านกลยุทธ์ มีการกำหนดภารกิจที่ชัดเจน มีการระบุเป้าประสงค์ที่ชัดเจน 2. ด้านโครงสร้าง มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนมีการแบ่งโครงสร้างตามภารกิจที่ชัดเจน 3. ด้านระบบ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้มีการวางระบบติดตาม วิเคราะห์ และรายงานผล 4. ด้านรูปแบบ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการแก้ปัญหา

มีการติดตามความคืบหน้าและอุปสรรค 5. ด้านบุคคล มีการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่มีความรู้ มีการอบรมและเสริมทักษะด้านการสื่อสาร 6. ด้านทักษะ มีการใช้ทักษะและความเชี่ยวชาญที่จำเป็นมีการใช้ทักษะที่เหมาะสมกับเนื้องาน 7. ด้านค่านิยมร่วม มีการยึดหลักในการช่วยเหลือผู้ที่มีรายได้น้อย มีการให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญของรัฐบาล

2. สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน มี 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้ คือ วัสดุอุปกรณ์ บุคคล เงินทุน ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .448 แสดงว่า ปัจจัยบริหารจัดการสามารถร่วมกันทำนายความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ได้ร้อยละ 44.8 สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชนาถ ทับครุฑ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม อายุของกิจการ ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม อายุ เทคโนโลยี การใช้เงินทุนส่วนตัว ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ด้านหลักอิทธิบาท 4 ส่งผลต่อความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบนทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา ฉันทะ การมีใจรักในงาน วิริยะ การสู้งาน และจิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .587 แสดงว่า หลักอิทธิบาท 4 สามารถร่วมกันทำนายความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ได้ร้อยละ 58.7 สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญชัย กุลวัฒนาพร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า 1. การปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 เรียงตามลำดับค่าอิทธิพลประกอบด้วย วิมังสา ทำงานด้วยปัญญา ฉันทะ รักงาน วิริยะ สู้งาน จิตตะ ใส่ใจงานมีผลต่อการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ มีองค์ประกอบของ

การจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรม ประกอบด้วย ฉันทะ มีใจรัก ในการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยและการแปรรูปเป็นพลังงาน วิริยะ พากเพียรเฝ้าระวัง คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติและพื้นที่เสี่ยง จิตตะ ติดตามตรวจสอบ บุรณะและฟื้นฟูแม่น้ำ สายหลัก และวิมังสา ปรับปรุงแก้ไขระบบป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและการเฝ้าระวังและต้อง มีการพัฒนาการบริหารเป็นส่วนประกอบคือ การพัฒนาโครงสร้างองค์กร การพัฒนากระบวนการ การพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาพฤติกรรมการทำงาน และการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นสมาชิกเครือข่ายเฝ้าระวังมลพิษสิ่งแวดล้อมด้วย

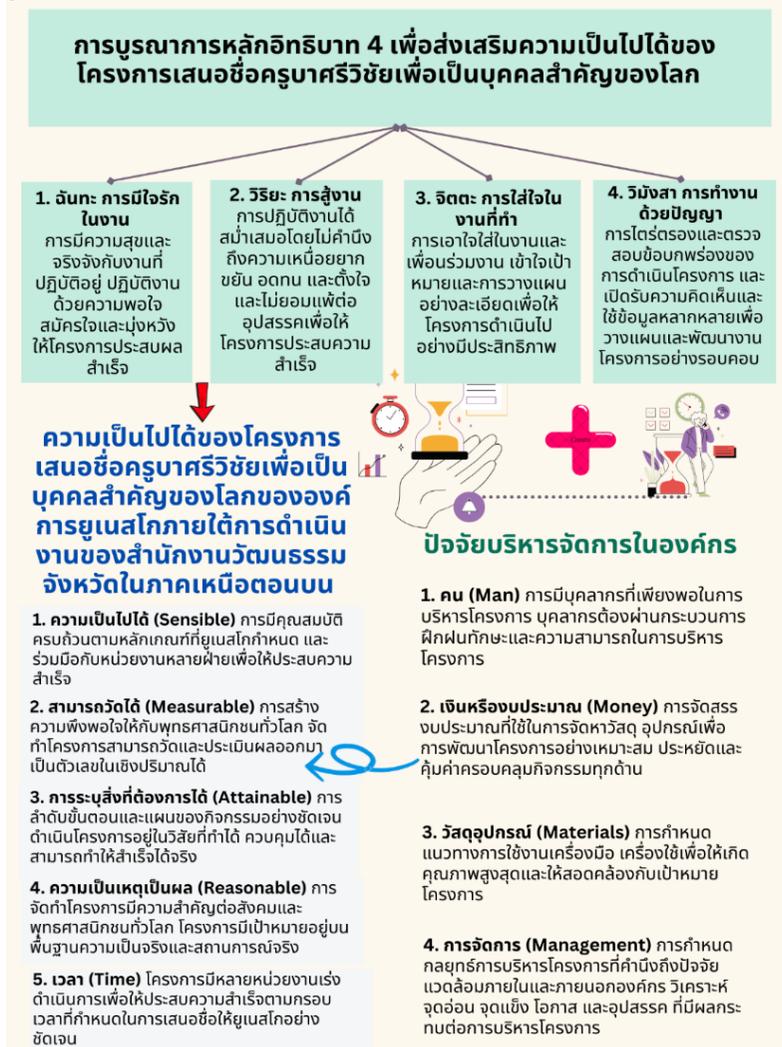
3. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกในครั้งนี้มีการบูรณาการหลักอภิปิธาต 4 เพื่อส่งเสริมความเป็นไปได้ของโครงการ ประกอบด้วย 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน การมีความสุขและจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ปฏิบัติงานด้วยความพอใจ สมครใจและมุ่งหวังให้โครงการประสบผลสำเร็จ 2. วิริยะ การสู้งาน การปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก ขยัน อดทน และตั้งใจและไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค เพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ 3. จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ การเอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เข้าใจเป้าหมายและการวางแผนอย่างละเอียดเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา การไตร่ตรองและตรวจสอบข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ และเปิดรับความคิดเห็นและใช้ข้อมูลหลากหลายเพื่อวางแผนและพัฒนางานโครงการอย่างรอบคอบ โดยมีการนำปัจจัยบริหารจัดการมาเป็นพื้นฐานและบูรณาการร่วมกันกับหลักอภิปิธาต 4 เพื่อส่งเสริมความเป็นไปได้ของโครงการ ประกอบด้วย 1. คน (Man) 2. เงินหรืองบประมาณ (Money) 3. วัสดุอุปกรณ์ (Materials) 4. การจัดการ (Management)

โดยทำให้เกิดความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือตอนบน (SMART) นำไปสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 1. ความเป็นไปได้ (Sensible) การมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ยูเนสโกกำหนด และร่วมมือกับหน่วยงานหลายฝ่ายเพื่อให้ประสบความสำเร็จ 2. สามารถวัดได้ (Measurable) การสร้างความพึงพอใจให้กับพุทธศาสนิกชนทั่วโลก จัดทำโครงการสามารถวัดและประเมินผลออกมาเป็นตัวเลขในเชิงปริมาณได้ 3. การระบุสิ่งที่ต้องการได้ (Attainable) การลำดับขั้นตอนและแผนของกิจกรรมอย่างชัดเจน ดำเนินโครงการอยู่ในวิสัยที่ทำได้ ควบคุมได้และสามารถทำให้สำเร็จได้จริง 4. ความเป็นเหตุเป็นผล (Reasonable) การจัดทำโครงการมีความสำคัญต่อสังคมและพุทธศาสนิกชนทั่วโลก โครงการมีเป้าหมายอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงและสถานการณ์จริง 5. เวลา (Time) โครงการมีหลายหน่วยงานเร่งดำเนินการเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนดในการเสนอชื่อให้ยูเนสโกอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของมีทนา เมฆตรง (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติในธุรกิจการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมสำหรับประสิทธิผลการนำนโยบายภาครัฐไปปฏิบัติในธุรกิจ

การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยพบว่าประสิทธิผลการนำนโยบายภาครัฐไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา โดยนำหลักอิทธิบาท 4 มาบูรณาการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนี้ 1. ฉันทะ พึงพอใจในนโยบายส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าที่รัฐกำหนดขึ้นและมุ่งหวังให้เกิดผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว 2. วิริยะ เต็มใจนำนโยบายส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้ามาปฏิบัติแม้อาจมีอุปสรรคและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน 3. จิตตะ มีการทำงานเป็นทีมเพื่อให้องค์กรดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ เอาใจใส่ในการบริหารงาน 4. วิมังสา พิจารณาวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อยในการนำนโยบายมาปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบหรือทดสอบคุณภาพและประสิทธิผลของนโยบาย

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากแผนภาพดังกล่าวสามารถอธิบายองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย ได้ดังนี้ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกในครั้งนี้ มีการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมความเป็นไปได้ของโครงการ ประกอบด้วย 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน การมีความสุขและจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ปฏิบัติงานด้วยความพอใจ สมัยครใจ และมุ่งหวังให้โครงการประสบผลสำเร็จ 2. วิริยะ การสู้งาน การปฏิบัติงานได้สม่าเสมอโดยไม่ คำนึงถึงความเหนื่อยยาก ขยัน อดทน และตั้งใจและไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคเพื่อให้โครงการ ประสบความสำเร็จ 3. จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ การเอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เข้าใจ เป้าหมายและการวางแผนอย่างละเอียดเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา การไตร่ตรองและตรวจสอบข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ และ เปิดรับความคิดเห็นและใช้ข้อมูลหลากหลายเพื่อวางแผนและพัฒนางานโครงการอย่างรอบคอบ โดยมีการนำปัจจัยบริหารจัดการในองค์กรมาเป็นพื้นฐานและบูรณาการร่วมกันกับหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมความเป็นไปได้ของโครงการ ประกอบด้วย 1. คน (Man) การมีบุคลากรที่เพียงพอ ในการบริหารโครงการ บุคลากรต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนทักษะและความสามารถในการ บริหารโครงการ 2. เงินหรืองบประมาณ (Money) การจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการพัฒนาโครงการอย่างเหมาะสม ประหยัดและคุ้มค่าครอบคลุมกิจกรรมทุกด้าน 3. วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การกำหนดแนวทางการใช้งานเครื่องมือ เครื่องใช้เพื่อให้เกิด คุณภาพสูงสุดและให้สอดคล้องกับเป้าหมายโครงการ 4. การจัดการ (Management) การกำหนด กลยุทธ์การบริหารโครงการที่คำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อการบริหารโครงการ

โดยทำให้เกิดความเป็นไปได้ของโครงการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยเพื่อเป็นบุคคลสำคัญของโลกขององค์การยูเนสโกภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในภาคเหนือ ตอนบน (SMART) นำไปสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 1. ความเป็นไปได้ (Sensible) การมีคุณสมบัติ ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ยูเนสโกกำหนด และร่วมมือกับหน่วยงานหลายฝ่ายเพื่อให้ประสบความสำเร็จ 2. สามารถวัดได้ (Measurable) การสร้างความพึงพอใจให้กับพุทธศาสนิกชน ทั่วโลก จัดทำโครงการสามารถวัดและประเมินผลออกมาเป็นตัวเลขในเชิงปริมาณได้ 3. การระบุ สิ่งที่ต้องการได้ (Attainable) การลำดับขั้นตอนและแผนของกิจกรรมอย่างชัดเจน ดำเนิน โครงการอยู่ในวิสัยที่ทำได้ ควบคุมได้และสามารถทำให้สำเร็จได้จริง 4. ความเป็นเหตุเป็นผล (Reasonable) การจัดทำโครงการมีความสำคัญต่อสังคมและพุทธศาสนิกชนทั่วโลก โครงการ มีเป้าหมายอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงและสถานการณ์จริง 5. เวลา (Time) โครงการมีหลาย หน่วยงานเร่งดำเนินการเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนดในการเสนอชื่อให้ ยูเนสโกอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือตอนบนควรเสริมสร้างความร่วมมือและเครือข่ายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดตั้งคณะทำงานหรือกลไกความร่วมมือระหว่างสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด หน่วยงานด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และภาคประชาชนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์และการสร้างความเข้าใจใน ความสำคัญของครุบาศรีวิชัยในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ ภาคเอกชนและองค์กรที่สนับสนุนด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

2. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือตอนบนควรพัฒนาคู่มือและแนวทางดำเนินงาน เพื่อความชัดเจนและเป็นมาตรฐาน โดยจัดทำแนวทางดำเนินงานและคู่มือสำหรับการเสนอ ชื่อบุคคลสำคัญของโลก เพื่อให้เป็นแนวทางที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ การรวบรวมข้อมูล การจัดทำเอกสารประกอบ การประชาสัมพันธ์ และการดำเนินการส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจในคุณูปการของครุบาศรีวิชัยต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือตอนบนควรส่งเสริมให้บุคลากรหรือผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มีความเต็มใจและมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถ แม้งานนั้น จะมีความท้าทายและยากลำบากก็ตาม

2. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือตอนบนควรส่งเสริมให้บุคลากรหรือผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ปฏิบัติงานด้วยความเพียรพยายามและความอดทน แม้จะต้องเผชิญกับ อุปสรรคและใช้ระยะเวลายาวนานก็ตาม

3. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือตอนบนควรส่งเสริมให้บุคลากรหรือผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ตั้งมั่นและตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและ ความสำเร็จตามที่ได้วางไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีศึกษาและวิเคราะห์แนวทางและเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลสำคัญของยูเนสโก เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของครุบาศรีวิชัยกับเกณฑ์ดังกล่าว รวมถึง การพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำเสนอและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภาคเหนือ

2. ควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่น นักวิชาการ และ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความเห็นชอบและความพร้อมในการสนับสนุนโครงการ รวมทั้ง ศึกษาความเป็นไปได้ด้านการดำเนินงาน การจัดการเอกสาร และการสร้างเครือข่ายสนับสนุนใน ระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในความเป็นไปได้ของโครงการใน อนาคต

เอกสารอ้างอิง

- เจริญชัย กุลวัฒนพาพร. (2564). รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ (ดุष्ฎิณีพนธ์ปริญญาดุष्ฎิณีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ขวัญชีวัน บัวแดง. (2567). ประเด็นปัญหาของการเสนอชื่อครูบาศรีวิชัยให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก. สืบค้น 2 มีนาคม 2567, จาก <https://www.lannernews.com/02042567-03/>
- นุชนาถ ทับครุฑ และคณะ. (2563). การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ (รายงานการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- พงศันคร โภษากรณ์. (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (ดุष्ฎิณีพนธ์ปริญญาดุष्ฎิณีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มัทนา เมฆตรง. (2565). ประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติในธุรกิจการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย (ดุष्ฎิณีพนธ์ปริญญาดุष्ฎิณีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดลำพูน. (2567). สว. ลงพื้นที่ จ.ลำพูน ติดตามขับเคลื่อนการเตรียมเสนอชื่อ “ครูบาเจ้าศรีวิชัย” ต้นบุญแห่งล้านนาเป็นบุคคลสำคัญของโลกต่อยูเนสโก. สืบค้น 19 มกราคม, จาก <https://shorturl.asia/psZEm>
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน. (2567). บุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน. สืบค้น 19 มกราคม, จาก <https://shorturl.asia/RgxfZ>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน. (2565). แผนแม่บท การขอเสนอชื่อครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นบุคคลสำคัญของโลก สาขาสันติภาพ ในวาระครบ 150 ปี ชาตกาล ครูบาเจ้าศรีวิชัย (พ.ศ. 2565-2572). ลำพูน: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.

